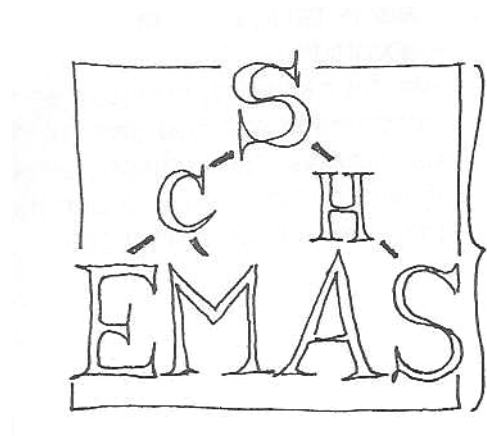

schema's

csweetje
vmbo

SCHEMA'S

CSWeetje VMBO 1

Een **schema** is een overzicht van de **hoofdzaken** in een tekst en het **verband** daartussen. Voor de duidelijkheid kun je daarbij gebruik maken van tekens (cijfers, letters, accolades, lijnen, pijlen, enz.).

Als je zelf schema's maakt van teksten, zul je de teksten 'al doende' beter begrijpen en onthouden.

"Een schema zegt meer dan duizend woorden"

(Vrij vertaald Chinees spreekwoord)

Voor een schema kun je gebruik maken van:

1. Opsomming

Als in een verhaal een aantal, mogelijkheden (kenmerken, soorten, plaatsen, bedragen, namen, tijdstippen, telefoonnummers,)

genoemd worden, kun je ze het beste 'op een rijtje zetten'. We noemen dat **opsommen**. Je kunt daarbij handig gebruik maken van

- gedachtestreepjes (-, -, -, ...)

- cijfers (1, 2, 3, ...)

- letters (a, b, c, ...) of

- accolades ({, }).

Als dat handig is, kun je in een opsomming ook nog een volgorde aanbrenge(n) (alfabetisch, rangorde, tijdsvolgorde, ...). Denk aan het telefoonboek of je dagboek.

Vb. 1 De werelddelen,

alfabetisch:

- Afrika
- Amerika
- Australië
- Azië
- Europa

Vb. 2 Mijn favoriete toetjes,

in rangorde:

1. griesmeelpudding
2. boerenjongensijs
3. dame blanche

Vb. 3 Zaterdag 8 januari 2000, in

tijdsvolgorde:

09.00 u Opstaan en ontbijten.

10.30 u Kerstboom opruimen
(eindelijk!)

12.00 u Naar de stad met ...
Opruiming!
Leuke broek gekocht.
Kleedgeld bijna op.

15.00 u .. tegen het lijf gelopen.
Afgesproken om
20.30 u bij de disco. ... komt
ook. Yes!

2. Tabel

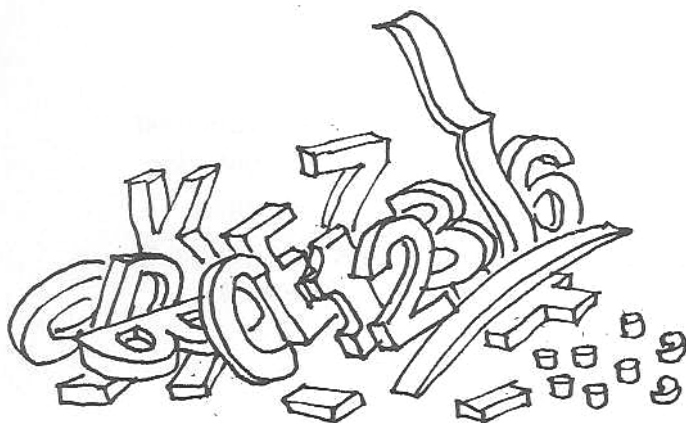
Wil je in een opsomming bovendien een aantal overeenkomsten en verschillen duidelijk maken, dan kun je het beste een tabel maken.

Vb 1.

	enkelvoud	meervoud	telbaar	niet telbaar
a	X			
an	X			
much		X		X
many		X	X	

Vb 2.

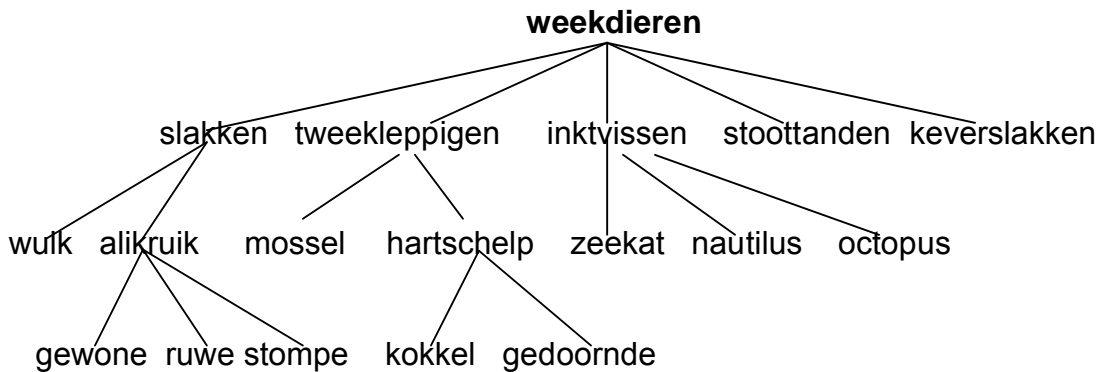
	hoeken even groot	zijden even lang	puntsymmetrisch	lijnsymmetrisch
vierhoek	nee	nee	nee	nee
vlieger	nee	nee	nee	ja
parallellogram	nee	nee	ja	nee
ruit	nee	ja	ja	ja
vierkant	ja	ja	ja	ja

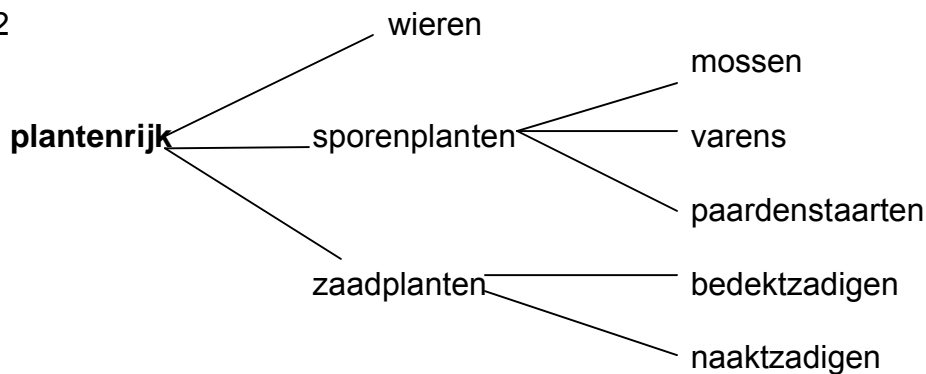
Boomschema

Heel veel gebruikt wordt het boomschema, dat lijkt op een boom met takken, maar dan wel vaak een boom die ligt of op de kop staat.

Vb. 1

Vb. 2

4. Tekens

Wil je iets laten zien van het *soort* verband tussen verschillende zaken, gebruik dan geen lijntjes, maar tekens.

Veelgebruikt:

- = is hetzelfde als
- ≠ is niet hetzelfde als
- > het gevolg is
- >
- <- het gevolg is, en omgekeerd
- <-> is het tegengestelde van

Vb.

- rijk = veel geld
- rijk ≠ gelukkig
- werken -> geld
- >
- hoge cijfers <- - motivatie
- arm <-> rijk